

bringer, som vi maae gjøre med Hensyn til vort Forsvarsvæsen og vort Krigsberedskab. De af Rigsdagen vedtagne Hærløve og de dertil sig sluttende Bevillinger og — efter den Anledning, som den høitærede Consetilspræsident dertil gav, skal jeg meget gjerne tilføie — den kraftige og dygtige Maade, hvorpaa de ere blevne gennemførte og benyttede af den Minister, der nu er frattraadt en Post, hvor han ganske vist var paa sin rette Plads, — alt dette er derfor i mine Dine det lyse Punkt i de mørke Dage, som vi have gennemgaaet, og hvort vi endnu leve. Thi jeg seer deri et Beviis — udtalt ikke i Ord, men i Kjendsgjæringer — paa, at det er det danske Folks alvorlige Villie at opbyde sine yderste Kræfter til Fædrelandets Forsvar eller, som man med en poetisk Frase kalder det: at slaaes til sidste Mand, — ikke saaledes, som det kan fremstille sig for syge Drømmephantaster, men som det kan ventes af et sundt og alvorligt Folk, der hører til den civiliserede Verden og lever i det 19de Aarhundrede. Det er denne Bedrift — thi saaledes tør jeg kalde det, at det mishandlede og af hele Verden forraabte danske Folk, lige udgaaet fra en saadan Trængsels og Sammerens Tid som den gennemlevede, har rettet sine første og alvorligste Bestræbelser paa at berede og ruste sig til Dypretsningens Dag —, der i mine Dine er den bedste Støtte for mit Haab om, at Danmark endnu har en Fremtid. Jeg gjør mig naturligvis ikke nogen Illusion om, hvad vi kunne udrette ved vore egne Kræfter. Det er derfor ogsaa mit Haab, at vi i Fred maae komme til vor Ret og finde den fornødne Betryggelse for vort nationale Liv. Thi er den Svages Stilling i retløse Tider — og de fleste Tider have været mere eller mindre retløse, om end saa i højere Grad end den nuværende — høist mislig, saa er den det sandelig endnu mere i Krigstider, hvor det er Magten og ene Magten, der hersker. Men hvad enten det bliver i Fred eller i Krig, og hvad enten vi kunne vente, at det vil lykkes eller ikke vil lykkes, at vi komme til vor Ret, saa staaer det for mig som hævet over enhver Tvivl, at vi ikke ville kunne have Haab om nogetsteds i Verden

at finde nogen Hjælp dertil, ja, at vi ikke engang ville have Ret til at vente den af Forsynet, hvis vi ikke selv gjøre det Yderste, der staaer i vor Magt, for at værne om vor Tilværelse og om vor Ret. Derfor vilde jeg efter min Overbeviisning ansee det for forbundet med et stort Ansvar, dersom jeg vilde nægte min Medvirkning og min Stemme til Noget, der fordres i Kraft af og i god Consequents med den hele Hærordning, som vi have fastsat, naar det ikke stiller større Fordringer, end at vi kunne opfylde dem. Begge Dele gjælde nu om de to Punkter, hvorom vi her tale. Jeg skal naturligvis ikke her indlade mig paa nogen nærmere Detail, men dog bringe i Grindring, at den Organisation, som den danske Hær fik i 1842, i det Hele har vist sig brugbarere og stærkere, end man dengang ventede, men at man fra Først af var sig vel bevidst, at dens svageste Punkt bestod deri, at Forstærkningen i Grunden kun var til paa Papiret. Jeg skal fremdeles bringe i Grindring, at de gjentagne Erfaringer, som vi senere have gjort, tilstrækkelig have vist, at man selv med den bedste Villie ikke er istand til i saa Henseende i en Fart at bøde paa, hvad der mangler i fast Ordning og Indøvelse. Det er en saadan, hvortil Hærløven ogsaa for Forstærkningens Vedkommende giver Anviisning, og det er til Udførelsen af denne Anviisning, at Regjeringen nu fordrer baade Indkaldelse af Mandskab og Bidrag af Penge, men begge Dele indenfor saa maadeholdne Grændser, at vi uden Betænkelighed kunne opfylde det. Jeg agter saaledes ikke blot selv at stemme for begge Forslag, men jeg vil indstændig opfordre det høie Thing til at overveie, om det ikke vilde være forbundet med stort Ansvar at stemme derimod.

Den midlertidige Krigsminister:

Den Hovedbetragtning, hvorfra den ærede Taler, som nu satte sig, gik ud, kan jeg fuldstændig samstemme i, nemlig at det for os og for enhver lille Stat er en absolut Nødvendighed at gjøre sit Yderste for at sælge sit Liv saa dyrt som muligt. Det er en Selvfølge, at ligesom Individet maa rette sig efter den Retssikkerhed, som findes i den Stat, hvort han lever, og altsaa til forskjellige Tider, efterfom